

AICH PÉTER

TEMPORA MUTANTUR

Az ember leginkább a fiatalkori emlékeivel kapcsolatos élményeket részesíti előnyben. Mert az a lényeg, amit fiatalon magunkba szívunk. Azok az élmények formálják személyiségünket s alapozzák meg értékvilágunkat. Ha városokról van szó, nekem elsősorban Pozsony jut eszembe. Igazából sosem mentem el onnan: ott nőttem föl, ott vannak őseim sírjai, ott élnek utódaim, s ez mindent fölülíró kötelék. Pedig tempora mutantur, az idők változnak. Persze a városok is. Így Pozsony sem az már, ami volt, s ez nem föltétlenül vált mindig előnyére. Utazásaim során rengeteg szép városban jártam, ezeket akaratlanul is összehasonlítottam szülővárosommal. Mert Pozsony a mindenkori mérce. Amely város az én Pozsonyom intimitását idézte, csak az nyerhette el tetszésemet. Mert milyen is volt az én fiatalkori Pozsonyom? Túlzott változásai ellenére máig megvannak még sok helyütt a régi utcák, az ódon házak fölött összehajló hatalmas fák, amelyek álmodásaim helyét idézik. Ha ilyet máshol látok, fölismerni vélem régi gondolataimat, érzelmeimet: otthonosan érzem magam. Két ilyen szépséges városkát tudnék kiemelni: az egyik a bájos görögországi Arachova, Delphi tőzsomszédságában, amely a pozsonyi Murmann magaslatról való távolba tekintő kilátást idézte bennem, a másik a katalán Montblanc, ez az ősi fállal körülvett álmos kis városka, amely Pozsony intimitását érezte velem, mintha csak Pozsony utcáit jártam volna, amelyeken naponta megfordultam, anélkül, hogy tu-

datosítottam volna: ezek életem biztonságát sugárzó helyszínei.

Mert egy város nem csupán lakóhely. Nem csak olyan hely, ahova dolgozni jár az ember, hogy legyen miből kenyeret vásárolni, meg ahol aludni lehet, mert pihenni is kell. Az a város igazán a mienk, amelyhez nem csak az élők: az ismerősök, barátok, rokonok kötnek, hanem az ősök sírhelyei is – ilyenben vagyunk valóban otthon, ahonnan nem kell valahova messze „haza menni”. Az ilyen hely mindenképpen több mint egy város, ahol „csak” lakunk. Mert a város mint otthon ráadásul emléket is jelent, élményt, kötődést, sok hozzá kapcsolódó örömet és bánatot, vidám nevetést és keserű könnyeket, a kedves ismerősöket, barátokat, szerelmet, valós élményt és rejtegetett, titkos álmokat.

Ezért van az, hogy egy városban nem kell föltétlenül mindvégig lagnunk, hogy igazán otthon legyünk benne. A lényeg az, hogy azonosítani tudjuk önmagunkkal, hogy sebeit önmagunk sebének érezzük, pozitív fejlődését pedig saját sikerünknek éljük meg. Egy városban akkor vagyunk igazán otthon, ha büszkéek vagyunk rá, nem hazudjuk el történelmét, és szeretettel gondolunk rá, bármi történjen vele, bármi változás éri, miként a gyermek gondol szüleire, vagy mint a szülő gyermekeire.

Nekem Pozsony ilyen, mindenek ellenére, még ha most már hivatalosan nem is úgy hívják. S ilyen is marad, bennem mindenképpen.

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

